

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 4. juli 2016 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami

sul.nr. K 114/16

(Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsoq sul.nr.

QAA-AAS-KS-0070-2015)

Unnerluussisussaatitaasut
illuatungeralugu
Unnerluutigineqartoq
Inuusoq [...]1960
(advokat Aviâja Helms, København)

oqaatigineqarpoq imaattoq

E Q Q A R T U U S S U T:

Aallaqqasiut

Nunatta eqqartuussisuuneqarfiaata eqqartuussutikkut matumuuna isummerfigaa suliap nunatta eqqartuussisuuneqarfiani suliarineqarnera ingerlaannassanersoq pineqaatissiisummik aalajangersaanissaq siunertarineqarluni, massa eqqartuussisoqarfip suliamik suliaqernermini tarnikkut nappaateqarneq pillugu oqaaseqaat ilanngussimanngikkaluaraa, taamaallaalli tarnikkut pissutsinik misissuisimanermi inerniliineq ilanngussimallugu.

Eqqartuussisoqarfip eqqartuussutaa

Siullermeeriffiusumi eqqartuussuteqartuuvoq Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsoq ulloq 27. januar 2016. Eqqartuussummi tamatumani unnerluutigineqartoq unnerluutigineqartoq pinerluttulerinermi inatsisip § 37-anik – pisortanit oqartussaatitaannik narrunarsaaneq sisamariarluni, pinerluttulerinermi inatsisip § 98-ianik – siorasaarineq ataasiarluni, pinerluttulerinermi inatsisip § 84-iani, imm. 1-imik - kanngutsaatsuliorneq ataasiarluni, pinerluttulerinermi inatsisip § 102-anik – pisiniarfimmi tillinneq ataasiarluni, pinerluttulerinermi inatsisip 77-ianii, imm. 1 nr. 1-imik, naleqq. § 79 – meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarneq ataasiarluni aamma pinerluttulerinermi inatsisip § 113-ianik – pigisanik ajoqusiineq ataasi-

arluni - unioqqutitsinermut pisuutinneqarpoq. Unnerluutigineqartoq [...] pinerluttulerinermi inatsisip § 113-ianik – pigisanik ajoqusiineq ataasiarluni - unioqqutitsinermut pinn-gitsuutinneqarpoq.

Unnerluutigineqartoq eqqartuunneqarpoq Danmarkimi tarniluttunut napparsimavissuarmi sivisussusiligaanngitsumik katsorsartittussanngortinneqarluni.

Suliareqqitassangortitsineq

Eqqartuussut taanna unnerluutigineqartumit nunatta eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqi-tassanngortinneqarpoq. Suliaq nunatta eqqartuussisuuneqarfiani pisimasoq 8-mut tunngatillugu uppernarsaasiilluni suliareqqitassanngortitsinertut suliarineqarpoq tamatumalu sania-tigut pineqaatissiisummik sivisussusiliinermik suliareqqitassanngortitsinertut suliarineqar-luni.

Utertitsineq

Eqqartuussutissamik isumaqtigiinniuteqarnermi nunatta eqqartuussisuuneqarfia paasivaa eqqartuussisoqarfiup eqqarsartaatsimik misissuinermi tarnikkut nappaatit pillugit inernili-neq misissuataarsimanngikaa, taamaallaalli tarnikkut pissutsinik misissuinerup inernera misissuataarsimagaa.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia aalajangerpoq suliami pisimasoq 8-mut tunngatillugu up-ternarsaasiissuteqarneq ingerlanneqassasoq, suliarlu kinguartinneqassasoq eqqartuussutis-samik isumaqtigiinniuteqarneq ingerlaannassanersoq imaluunniit eqqartuussut atorun-naarsinnejassanersoq suliarlu eqqartuussisoqarfimmi aallaqqaataaniik suliarineqartus-sanngortillugu utertinneqassanersoq pillugu aalajangiisoqarnissamut.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaatitaasunit piumasaqaatigineqarpoq unnerluutigineqartoq pisimasoq 8-mi pisuusutut isigineqassasoq aamma suliaq suliarineqassasoq pineqaatissiissutip isummerfigi-neqarnissaa siunertarineqarluni.

Unnerluutigineqartoq piumasaqaateqarpoq pinerluttulerinermi inatsisip § 77-ian, imm. 1, nr. 1-imik, ilanng. § 79 – meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik atoqateqarneq – unioqqutit-sinermut pinngitsuutitsisoqassasoq. Unnerluutigineqartup piumasaqaatigaattaaq eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaa atorunnaarsinnejassasoq suliarlu eqqartuussisoqarfimmi aal-laqqaataaniik suliarineqartussanngortillugu utertinneqassasoq.

Tigummigallagaaneq

Unnerluutigineqartoq nunatta eqqartuussisuuneqarfiata suliamik suliaqarnerani tigummigallagaavoq.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqataatillugit.

Piffissaq suliamik suliaqarnermut atorneqartoq

Suliaq nunatta eqqartuussisuuneqarfiani tiguneqarpoq ulloq 18. maj 2016.

Suliap ilassutitut saqqummiunneqarnera

Politiinut uppermarsaasiissuummi eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaani issuarneqartumi oqaatigineqarpoq ulloq 26. marts misissuisoqarsimasoq. Ilanngullugu oqaatigineqassaaq uppermarsaasiissut ulloq 18. april 2015-imi sananeqarsimasoq.

Politiini ulloq 18. november 2014-imi killisiuisoqarnerani pinerlineqartup arnaa, Ilisimannittooq 1, nassuaavoq NF-ip ilisimatitsissutigisimagaa pinerluttoq ilisarisimallugu taassumalu kinaaneranik ikinngutini tikkuussimallugit, taakkualu ilisimatitsissutigisimagaat taanna FM-imik ateqartoq.

Politiini ulloq 12. marts 2015-imi killisiuisoqarnerani Ilisimannittooq 1 nassuaavoq N angutip kinaaneranik 2014-imi oktoberimi novemberimiluunniit tikuussissimasoq, taanna najukkamik eqqaatigoormat. Killisorneqartup angut ima isikkoqartutut oqaluttuaraa "Inersimasoq. Tuattoq. ...."

Nassuaatit

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfnut nassuaateqarput unnerluutigineqartoq Unnerluutigineqartoq aamma ilisimannittooq [...] 1.

Unnerluutigineqartoq ilassutitut nassuaavoq, taseq saneqqussimallugu niviarsiaqqat sisamat tallimat nukappiaqqallu taamatut amerlassusillit naluttut. Pisuttuarluni tatsimiit qimagutilerluni nillerpalutatumik tusaasaqarpoq. Uterpoq sunaaffa sikaritsiutini puigorsimal-

lugit. NF-ip videokkut killisiorneqarnerata ingerlatinneqarnerani unnerluutigineqartoq eqqarsaqqaarani oqarpoq, "Nallinnaq".

Ilisimannittoq 1 ilassutitut nassuaavoq, eqqaamanagu qanga N oqaluttuarnersoq ersamigut alutsissimalluni. Kina taamaaliortuusimasoq oqaluttuarmat angerlarsimapput. Ilisimannittup susoqarsimanera paasiniarlugu taanna aperimmagu taamatut pisoqarpoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia tunngavilersuutaa inerniliineralu

Pisuuneq pillugu apeqqut

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut uppermarsaasiissuteqartoqarnerata kingorna naleqqut-tumik qularutiginagu uppermarsarnejarsimmasorineqanngilaq unnerluutigineqartoq Unnerluutigineqartoq pinerluttulerinermi inatsisip § 77-iani, imm. 1, nr. 1-ianik, naleqq. § 79 – meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik pinngitsaaliilluni atoqateqarneq – unioqqutitsinermut pisuusoq. Unnerluutigineqartoq suliap pisimasuani 8-mi matuma kingorna pinngitsuutin-neqarpoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia suliap pisimasortaani 8-mi pisuuneq pillugu apeqqummik naliliinermini isumaqarpoq pissutsinik arlalinnik peqartoqartoq unnerluutigineqartup NF-imik pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanermut pisuuneranik qulakkeerlugu tikuussinn-gitsunik. Pisimasup 2014-imi piliarineqarnerata kingorna ukiorlu taanna septembarip qaammataani nalunaarutigineqarnerata kingorna pinerlineqartoq 2015-imi martsimi killisiorneqarpoq, aatsaallu assitigut takutitsineq 2015-imi decembarimi pisimalluni. Pisimasup 2014-imi aasakkut piliarineqarneraniit 2014-imilu septembarimi politiinut nalunaarutigi-neqarneraniit 2015-imi decembarimi assinik misissuiataarinermi tikkuaanerup tungaanut piffissap ingerlasimanera pinerlineqartup unnerluutigineqartumik assinik takutitsinikkut tikkuaanerata tatiginassusianik qulalersitsivoq. Tamatumuna pingartinneqarpoq ilisimatisissutigineqarmat pinerlineqartup Aasianniinnermini pinngitsaaliisoq ilisariniarsarisimaga. Taamaalilluni N-nguup inuk alla, unnerluutigineqartuunngitsoq, ikinngutimi kinaassuersimasaat anaanaminut ilisimatitsissutigisimavaa. Aamattaaq unnerluutigineqartoq tuat-tutut assini imaluunniit eqqartuussivimmieinnermi kingorna tuattutut oqaatigineqarsinnaasoq takuneqarsinnaanngilaq, naleqq. Ilisimannittoq 1-ip isikkoq pillugu ilisimatitsissutaa.

Eqqartuussisoqarfip immikkoortut sinneri unnerluussissummiittut pillugit naliliisimanera tunngaviutippai.

Eqqartuussisoqarfip MHJ-imut mitagaanermut taarsiissutit pillugit aalajangersagaa atuut-tussanngortinneqarpoq.

Pineqaatissiissut

Erseqqippoq eqqartuussisoqarfiup tarnikkut nappaateqarneq tarnikkullu pissutsit immik-koortissimanngikkai. Eqqartuussisoqarfiup tarnikkut pissutsit pillugit misissuisimanermi inerniliineq eqqartuussummi issuaavigaa, taannali retspsykiatriskimik oqaaseqaammi inerniliinermi eqqaaneqarpoq. Retspsykiatriskimik oqaaseqaammi inerniliineq issuaavigi-neqanngilaq. Akerlianik nakorsaaneqarfimmuit naoqqutassatut oqaaseqaat issuaavagineqarpoq. Eqqartuussisoqarfiup pineqaatissiissummut tunngavilersuutanit ersersinneqarpoq unnerluutigineqartup tarnip piisusaanik ilisimasalinnit misissorneqarsimanera retspsykiatriskimik oqaaseqaammit ersersinneqarnera eqqartuussisoqarfiup pingaartikkaa.

Eqqartuussisoqarfimmii eqqartuussisut retspsykiatriskimik oqaaseqaammi inerniliinermik saqqummiussivigineqarnissaat suliami uumatut ittumi pineqaatissiissummit aalajanger-saanissamut pingaaruteqarluinnartuuvoq. Taamaalilluni nakorsaq naliliissaq unnerluutigi-neqartoq niaqlaarnersoq imaluunniit tamatumunnga assingusumik napparsimanersoq, naleqq. pinerluttulerinermi inatsimmi § 156. Pineqaatissiissut inissiisarfimmiiittussanngortisinermut, katsorsartittussanngortitsinermut imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi § 157 naapertorlugu sunniutikinnerusumik pineqaatissiinermut aalajangersarneqassanersoq eqqartuussisut aalajangiinermanni eqqarsartaatsimik misissuisimanermi nakorsat oqaaseqaataannik pigineqartumik misissuinertik tunngavigisariaqarpaat. Oqaaseqaat taama pingaaruteqartigisoq pineqaatissiissuteqarnissamullu pingaaruteqarluinnartoq uppermarsaasiissutigineqarsimanngimmat imaluunniit eqqartuussisoqarfiup pineqaatissiissuteqarnermini ilann-gussimanngimmaq eqqartuussisoqarfiup pineqaatissiissut pillugu aalajangiinera atorun-naarsinneqarpoq apeqqullugu eqqartuussisoqarfimmii aallaqqaataaniik suliarineqartus-sanngorlugu utertinneqarpoq, naleqq. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 560 naleqq. § 561 naleqq. § 473, imm. 1, 2. pkt.

Utertitsineq

Pisuunermik apeqqut taarsiissuteqartitsinissarlu nunatta eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaani matumanii inaarutaasumik aalajangiivigineqarput.

Pineqaatissiissummit aalajangersaanissmik apeqqut immikkoortinneqarpoq eqqartuussisoqarfimmilu aallaqqaataaniik suliarineqartussanngorlugu utertinneqarpoq.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

Unnerluutigineqartoq [...] suliap pisimasortaani 8-mi pinngitsuutinnejqarpoq.

Eqqartuussisoqarfiup Qaasuitsup pisuunermik apeqqut pillugu aalajangersagai tamatuma kingorna atuuttusanngortinneqarput.

MHJ-imut taarsiissuteqarnissaq pillugu Eqqartuussisoqarfiup aalajangersagaa atuuttusanngortinneqarpoq.

Eqqartuussisoqarfiup pineqaatissiissut pillugu aalajangiinera atorunnaarsinnejqarpoq pineqaatissiisummillu aalajangersaanissamik apeqqut eqqartuussisoqarfimmi aallaqqataaniik suliarineqartussanngorlugu utertinneqarpoq.

Unnerluutigineqartumut illersuisussanngortinneqartup akissarsiassai immikkut aalajangersarneqassapput. Akissarsiassat naalagaaffiup karsianit naggataatigut akilerneqassapput.

Den 4. juli 2016 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 114/16

(Qaasuitsoq Kredsrets sagl.nr.

QAA-AAS-KS-0070-2015)

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

Født den [...] 1960

(advokat Aviâja Helms, København)

afsgagt sålydende

D O M:

Indledning

Med denne dom har landsretten taget stilling til, om sagens behandling ved landsretten skal fortsætte med henblik på fastsættelse af foranstaltning uanset, at kredsretten ikke har inddraget den psykiatriske erklæring ved behandling af sagen, men kun den psykologiske undersøgelses konklusion.

Kredsrettens dom

Dom i første instans blev afsagt af Qaasuitsoq Kredsret den 27. januar 2016. Ved dommen blev tiltalte [...] anset skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 37 - krænkelse af offentlig myndighed i 4 tilfælde, kriminallovens § 98 - fremsættelse af trusler i 1 tilfælde, kriminallovens § 84, stk. 1 - blufærdighedskrænkelse i 1 tilfælde, kriminallovens § 102 - butikstyveri i 1 tilfælde, kriminallovens § 77, stk. 1 nr. 1, jf. § 79 - kønslig forhold til barn under 15 år i 1 tilfælde og kriminallovens § 113, stk. 1 - tingsbeskadigelse. Tiltalte [...] blev frifundet i overtrædelse af kriminallovens § 113 - tingsbeskadigelse i 1 tilfælde.

Tiltalte blev idømt tidsbestemt behandlingsdom på psykiatrisk hospital i Danmark.

Anke

Denne dom er af tiltalte anket til landsretten. For landsretten har sagen været behandlet som bevisanke for så vidt angår forhold 8 og i øvrigt som udmålingsanke.

Hjemvisning

Under hovedforhandlingen konstaterede landsretten, at kredsretten forud for fastsættelse af foranstaltningen ikke har gennemgået mentalundersøgelsens psykiatriske konklusion, men kun konklusionen efter den psykologiske undersøgelse.

Landsretten besluttede, at bevisførelsen vedrørende sagens forhold 8 skulle gennemføres og sagen utsat på afgørelse af om hovedforhandlingen skal fortsætte eller dommen ophæves og sagen hjemvises til ny behandling ved kredsretten.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået tiltalte anset skyldig i forhold 8 og sagen fremmet med henblik på stillingtagen til foranstaltningen.

Tiltalte har påstået frifindelse for overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79 - kønsligt forhold til barn under 15 år. Tiltalte har endvidere påstået kredsretsdommen ophævet og sagen hjemvist til ny behandling ved kredsretten.

Tilbageholdelse

Tiltalte har under landsrettens behandling af sagen været tilbageholdt.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen er modtaget i landsretten den 18. maj 2016.

Supplerende sagsfremstilling

Den i kredsretsdommen citerede *politiattest* angiver, at undersøgelse fandt sted den 26. marts. Det skal tilføjes, at attesten er udarbejdet den 18. april 2015.

Under *afhøring til politiet den 18. november 2014* har forurettets mor, vidne 1, forklaret, at NF har oplyst, at hun har genkendt gerningsmanden og udpeget ham til sine venner, som har oplyst at han hedder FM.

Under *afhøring hos politiet den 12. marts 2015* har vidne 1 forklaret, at N i oktober eller november 2014 har udpeget manden, da han kom gående forbi deres bopæl. Afhørte beskrev manden som ”Voksen. Spinkel. ....”

Forklaringer

For landsretten har der været afgivet forklaring af tiltalte [...] og vidnet 1.

Tiltalte har supplerende forklaret, at der var 4 eller 5 piger og et tilsvarende antal drenge ude at svømme, da han gik forbi søen. Da han på sin gåtur var ved at være kommet væk fra søen hørte han en der skreg. Han gik tilbage og det viste sig, at han havde glemt sine cigaretter. Under afspilningen af videoafhøringen af NF utalt tiltalte spontant, ”Det er synd for hende”.

Vidne 1 har supplerende forklaret, at hun ikke kan huske hvornår N fortalte, at hun var blevet slikket på kinden. Da hun fortalte hvem gerningsmanden er, var de hjemme. Anledningen var at vidnet havde stillet hende spørgsmål for at finde ud af hvad der var sket.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Efter bevisførelsen for landsretten findes det ikke bevist uden for enhver rimelig tvivl, at tiltalte [...] har gjort sig skyldig i overtrædelse af kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 1, jf. § 79 - voldtægt af barn under 15 år. Isak Hendriksen frifindes herefter i sagens forhold 8.

Landsretten har ved bedømmelsen af skyldsspørgsmålet i sagens forhold 8 fundet, at der foreligger flere forhold, som ikke entydigt peger på tiltalte som den der er skyldig i voldtægt af NF. Efter forholdet blev begået i sommeren 2014 og anmeldt i september måned samme år, blev forurettede afhørt i marts 2015, mens fotokonfrontation først blev gennemført i december 2015. Den tid der er gået fra forholdet blev begået i sommeren 2014 og anmeldelsen i september 2014 frem til fotokonfrontationen i december 2015 medfører tvivl om sikkerheden af forurettedes udpegning af tiltalte ved fotokonfrontationen. Der er herved lagt vægt på det oplyste om, at forurettede under sin færden i Aasiaat, har forsøgt at genkende gerningsmanden til voldtægten af hende. Således har hun til moderen oplyst en person, som forurettedes venner har identificeret som en anden end tiltalte. Det ses endvidere ikke, at tiltalte på billedeerne eller efter mødet i retten kan betegnes som spinkel jf. det af vidne 1 givne signalement.

Kredsrettens bedømmelse vedrørende de øvrige punkter i anklageskriftet kan lægges til grund.

Kredsrettens bestemmelse om tortgodtgørelse til MHJ stadfæstes.

Foranstaltningen

Det er åbenbart, at kredsrettens ikke skelner mellem psykiatri og psykologi. Kredsretten refererer i dommen fra den psykologiske undersøgelses konklusion, som imidlertid benævnes konklusionen i den retspsykiatriske erklæring. Den retspsykiatriske erklærings konklusion citeres ikke. Derimod citeres fra den vejledende distriktslægeerklæring. Af kredsrettens begrundelse for foranstaltningen fremgår, at kredsretten lægger vægt på, at det af den retspsykiatriske erklæring fremgår, at tiltalte er undersøgt af psykologer.

Det er helt afgørende for fastsættelse af foranstaltning i en sag som denne, at kredsrettens dommere forelægges den retspsykiatriske erklærings konklusion. Det er således en lægelig vurdering om tiltalte, er sindssyg eller i en tilstand der ganske må sidestilles hermed jf. kriminallovens § 156. Rettens afgørelse af om foranstaltningen skal fastsættes til anbringelse, behandling eller anden mindre indgribende foranstaltning efter kriminallovens § 157, bør ske på baggrund af gennemgang af den foreliggende lægelige udtalelse i mentalerklæringen. Da en så væsentlig og for fastsættelse af foranstaltning helt afgørende erklæring ikke har været dokumenteret eller inddraget ved kredsrettens fastsættelse af foranstaltning, ophæves

kredsrettsens afgørelse af foranstaltning og spørgsmålet hjemvises til ny behandling ved kredsretten jf. retsplejelovens § 560 jf. § 561 jf. § 473, stk. 1, 2. pkt.

Hjemvisning

Skyldsspørgsmålet og fastsættelse af godtgørelse er med denne landsretsdom endeligt afgjort.

Spørgsmålet om fastsættelse af foranstaltning udskilles og hjemvises hermed til ny behandling ved kredsretten.

T H I K E N D E S F O R R E T:

Tiltalte [...] frifindes i sagens forhold 8.

Qaasuitsoq Kredsrets bestemmelser om skyldsspørgsmålet i øvrigt stadfæstes.

Kredsrettens bestemmelse om godtgørelse til MHJ stadfæstes.

Kredsrettsens afgørelse vedrørende foranstaltningen ophæves og spørgsmålet om fastsættelse af foranstaltning hjemvises til ny behandling ved kredsretten.

Salær til den for tiltalte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Søren Søndergård Hansen